

28 juni 2015, 13e zondag door het jaar
Voorganger: Piet Stikkelbroeck osa



'Dood en leven'

*Ik ben de kleine dochter van Jairus
Ik lig hier op een veel te grote baar.
De dood zit in mijn ogen en mijn haar
Dat, nu de krul eruit is, zonder zwier is.*

*Ik mis mijn pop, die nu ze niet meer hier is,
Slaapt als ik slaap. De vingers in elkaar.
Ik weet dat twee en twee tezamen vier is,
Maar nu ik dood ben is dat niet meer waar.*

*Waarom had ik daarstraks ook weer verdriet?
Er zou een man die toveren kon, komen
Mij beter maken, maar toen kwam hij niet.*

*De mensen op het dak en in de bomen
Gingen naar huis, maar ik blijf ban hem dromen.
Morgen ben ik de eerste die hem ziet.*

Ed. Hoornik

Lezing: Wijsheid 1,13-15;2,23-24

Niet God heeft de dood gemaakt en Hij scheidt geen behagen in de ondergang van de levenden. Hij toch heeft alles geschapen om te leven: gezond zijn de schepselen der aarde, geen dodelijk vergif wordt in hen gevonden en de onderwereld heeft geen macht op aarde, want de gerechtigheid is onsterfelijk!

God heeft immers de mens geschapen voor de onsterfelijkheid, Hij heeft hem gemaakt tot een afspiegeling van zijn eigen Wezen. Maar door de afgunst van de duivel kwam de dood in de wereld.

Evangelie: Marcus 5, 21-43

In die tijd, toen Jezus weer met de boot overgestoken was stroomde veel volk bij Hem samen. Terwijl Hij zich aan de oever van het meer bevond kwam er een zekere Jairus, de overste van de synagoge. Toen hij Hem zag viel hij Hem te voet en smeekte Hem met aandrang: 'Mijn dochttertje kan elk ogenblik sterven, kom toch haar de handen opleggen opdat ze mag genezen en leven.' Jezus ging met hem mee. Een dichte menigte vergezelde Hem en drong van alle kanten op. (Er was een vrouw bij die al twaalf jaar aan bloedvloeijing leed. Zij had veel te verduren gehad van een hele reeks dokters en haar gehele vermogen uitgegeven, maar zonder er baat bij te vinden; integendeel, het was nog erger met haar geworden. Omdat zij over Jezus gehoord had, drong zij zich in de menigte naar voren en raakte zijn mantel aan. Want ze zei bij zichzelf: 'Als ik slechts zijn kleren kan aanraken, zal ik genezen zijn.' Terstond hield de bloeding op en werd ze aan haar lichaam gewaar dat ze van haar kwaal genezen was. Op hetzelfde ogenblik was Jezus zich bewust dat er een kracht van Hem was uitgegaan; Hij keerde zich te midden van de menigte om en vroeg: 'Wie heeft mijn kleren aangeraakt?' Zijn leerlingen zeiden tot Hem: 'Gij ziet dat de menigte van alle kanten opdringt en Gij vraagt: Wie heeft Mij aangeraakt?' Maar Hij liet zijn blik rondgaan om te zien wie dat gedaan had. Wetend wat er met haar gebeurd was, kwam de vrouw zich angstig en bevend voor Hem neerwerpen en bekende Hem de hele waarheid. Toen sprak Hij tot haar: 'Dochter, uw geloof heeft u genezen. Ga in vrede en wees van uw kwaal verlost.'
Hij was nog niet uitgesproken of) men kwam uit het huis van de overste van de synagoge met

de boodschap: 'Uw dochter is gestorven. Waartoe zoudt ge de Meester nog langer lastig vallen?' Jezus ving op wat er bericht werd en zei tot de overste van de synagoge: 'Wees niet bang, maar blijf geloven.' Hij liet niemand met zich meegaan behalve Petrus, Jakobus, en Johannes, de broer van Jakobus. Toen zij aan het huis van de overste kwamen zag Hij het rouwmisbaar van mensen die luid weenden en weeklaagden. Hij ging naar binnen en zei tot hen: 'Waarom dit misbaar en geweest? Het kind is niet gestorven maar slaapt.' Doch ze lachten Hem uit. Maar Hij stuurde ze allemaal naar buiten en ging met zijn metgezellen en de vader en moeder van het kind het vertrek binnen waar het kind lag. Hij pakte de hand van het kind en zei tot haar: 'Talita koemi'; wat vertaald betekent: Meisje, sta op. Onmiddellijk stond het meisje op en liep rond want het was twaalf jaar. En ze stonden stom van verbazing. Hij legde hun nadrukkelijk op dat niemand het te weten mocht komen, en voegde eraan toe dat men haar te eten moest geven.

Overweging

Ik werd getroffen door het mooie gedicht van Ed. Hoornik dat U op de voorpagina van het vieringsboekje kunt vinden. Ik heb het daar weergegeven, omdat het in mijn ogen een diepe overdenking is over de opstanding uit de dood. Het is meer dan een gedicht over een tragisch voorval: het levert een sleutel om het mysterie van leven en dood te ontsluiten wanneer Jezus tussenbeide komt.

In het evangelie van deze dag wordt verhaald over twee wonderbare daden van Jezus. De twee verhalen belichten zich wederzijds maar ik zal me beperken tot het ontroerend relaas over de dood van een klein meisje...

Vijf korte woorden verduidelijken het wonder.

Eerstens een woord van vertwijfelde angst van een vader. Een kind van 12 jaar gaat sterven. Wat is er meer absurd en onaanvaardbaar dan de dood van een kind? "Ik ben de kleine dochter van Jairo, ik lig hier op een veel te grote baar".

Een veel te grote baar: de dood is niet op maat voor een klein meisje. De vader in zijn radeloze angst: "Mijn kind kan elk ogenblik sterven, kom haar toch de handen opleggen opdat zij mag genezen en leven!

"Wat kan hij nog meer doen voor zijn kind? Hij probeert zich vast te klampen aan het onmogelijke. Zijn hoop alleen kan sterker zijn dan het onvermijdelijke. Jezus die al zoveel mensen heeft genezen kan toch niet doof blijven voor dit smeken, nietwaar?"

Dan volgt een woord van onmacht: het bericht dat het kind gestorven is wordt door de dichter vertaald met: "Ik mis mijn pop die, nu ze niet meer hier is, slaapt als ik slaap: niets is meer waar nu ik dood ben"..... en: "Er zou een man die toveren kon, komen mij beter maken, maar toen kwam hij niet".

Meer realistisch zijn de boodschappers: "Waarom de meester nog verder lastigvallen?"

Thuis maakt men zich druk, men huilt, men heft de handen op ten hemel uit vertwijfeling en woede en men vangt aan met de voorbereidingen op de begrafenis.

Het derde woord komt van Jezus: "Wees niet bang, maar blijf geloven". Zó spreekt hij vaak: "Vrees niet". Wees gerust, bewaar je innerlijke kracht om te begrijpen wat er gebeurt: "blijf geloven".

"De mensen op het dak en in de bomen gingen naar huis". Er is niets meer te zien. Het spel is uit. Dat denken de mensen thuis en de boodschappers van het onheil. Maar het meisje en ook de vader, tegen beter weten in zeggen: "Maar ik blijf van Hem dromen" (Hier komen we even bij het andere verhaal dat we ook lezen in het Evangelie en dat uit een andere hoek vertrouwen en geloof belicht: de vrouw die aan bloedvloeïng lijdt blijft óók geloven, blijft óók dromen: als ik maar de zoom van zijn kleed kan aanraken, zal ik genezen zijn".)

Het vierde woord is een woord van her-schepping: Jezus trekt zich niets aan van het lachen en spotten van de omstanders. Met een soort minachting bijt hij hen toe: "Waarom dit misbaar en geweest? Het kind is niet dood, maar slaapt".

Daar komen we bij de kern: Jezus laat zich niet identificeren met die onmacht, dat misbaar en dat geklaag. Hij moet weg van die drukte die het ongeloof verbergt. Hij gaat de strijd aan alleen vergezeld door enkele gelovige mensen.

Dan kan hij het vijfde woord uitspreken, een woord van verlossing, een woord van verrijzenis. Hij wendt zich tot het dode lichaampje met de tederheid die aan de vader doet denken. Hij neemt het kleine handje in de zijne: "Kind, sta op!" Onmiddellijk staat zij op en begint, zegt het evangelie, rond te lopen". Je zou zeggen: zoals een kind zou doen als het nieuwe schoenen krijgt. Ze heeft bij wijze van spreken het contact met de grond, de aarde, nodig om trots te kunnen zeggen: "Kijk naar mij, ik ben er weer"! Ze was twaalf jaar benadrukt de tekst om nog eens duidelijk te maken dat alles wáár gebeurd is.

Nog meer: "Geef haar te eten"! Zij heeft kracht nodig haar weg, haar levensweg te vervolgen. Allen stonden stom van verbazing: het geloof van Jairo, hoe moeilijk ook soms, maar diep en eenvoudig, bereid te aanvaarden wat hem overkomt zelfs als onverdiend en onrechtvaardig, vindt in het herleven van zijn kind minder zijn oorsprong dan zijn volle opbloei.

Zo is dit wonderlijke verhaal niet zomaar een kort berichtje over een incident tijdens de predikingstocht van Jezus door het land. Het is een Paasverhaal: het gaat over dood en leven van ieder mens, over menselijke wanhoop en onvermogen maar ook over vast vertrouwen. Alle elementen die we hier vinden zullen we ook aantreffen in de geschiedenis van Jezus zelf: moet hij niet de bespottingen en het uitlachen verdragen? Mijn kind kan elk ogenblik sterven, kom en leg haar de handen op en genees haar. Kom van het kruis, jij die er zoveel hebt gered...

In de intimiteit van zijn eigen dood, omringd door zijn moeder en enkele getrouwen, Johannes "die Hij liefhad", enkele vrouwen, alleen met de Vader gaat Hij door de dood heen naar de slaap om weer te ontwaken.

Het opstaan uit de dood van het kleine meisje kondigt zijn eigen dood en verrijzenis aan. Een belofte voor allen die in Hem geloven.

Het evangelie van vandaag geeft ons het licht van de dood en de verrijzenis van Christus, licht voor ons leven dat zo vaak lijkt op dat van Jairo en waar ook angst en vertwijfeling, vervlogen hoop en pijn in onze lichamen getroffen door ziekte of in onze gebroken harten gewond door scheiding en ontrouw, aanwezig zijn.

"God heeft de dood niet gemaakt" en hij heeft geen behagen in de ondergang van de levenden" zei de eerste lezing.

God en dood zijn onverenigbaar. God is leven. Jezus toont ons vandaag zijn verrijzenis in een klein lief meisje van twaalf jaar. In tegenstelling tot de dienaren van Jairo zegt hij ons dat we altijd "de meester mogen lastigvallen". Het is nooit te laat voor Hem. Hij zegt tegen ieder van ons: "Wees niet bang: blijf geloven"

Als we dat kunnen opbrengen zullen we allen de blijde boodschap horen: Sta op! En we kunnen - zelfs als er geen uitweg meer schijnt te zijn- zeggen met het kind: " Morgen ben ik de eerste die hem ziet"

=====
© Perikopen: Katholieke Bijbelstichting, 's-Hertogenbosch, Nederland.